

บทที่ ๔

สรุปและเสนอแนะ

ข้อสรุปในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความสามารถในการรับกำลังประชากร สรุปได้ในลักษณะสำคัญ ๒ ประการ คือ

๔.๑ ความสามารถในการรับกำลังประชากร เนื่องจากศักยภาพในการผลิตของพื้นที่

๔.๒ ความสามารถของประชากรที่ประกอบอาชีพเศรษฐกิจหลักในการเลี้ยงประชากรในอาชีพเศรษฐกิจรอง หรืออาชีพพึ่งพา ของประชากรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี รายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ ความสามารถในการรับกำลังประชากร เนื่องจากศักยภาพในการผลิตของพื้นที่

จากการวิเคราะห์และผลสรุปในบทที่ ๔ ในการศึกษาความสามารถในการรับกำลังประชากรของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยให้ศักยภาพในการผลิตของพื้นที่เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาถึงความสามารถในการรับจำนวนประชากรโดยทั่วไป และพิจารณาศักยภาพในการผลิตและความจุของพื้นที่เฉพาะจำนวนครัวเรือนกสิกรรมซึ่งเป็นอาชีพสำคัญของประชากร และเป็นสาขาการผลิตที่สูงสุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔.๑.๑.๑ ความสามารถรับจำนวนประชากร เนื่องจากศักยภาพในการผลิตจากภาคเอกชนทั้งหมด เป็นจำนวน ๑๒๔,๑๐๒ ครัวเรือน มีความสามารถรับจำนวนครัวเรือนประชากรได้เพิ่ม ๓๔,๐๐๔ ครัวเรือน คิดเป็น ๓๖.๑๔ % ของครัวเรือน ปี ๒๕๓๐ ในจำนวนนี้เป็นครัวเรือนที่รับได้เนื่องจากรายได้จาก

ก. จำนวนครัวเรือนที่รับได้เนื่องจากรายได้จากสาขาเกษตรกรรม ๑๑๒,๒๔๔ ครัวเรือน คิดเป็น ๗๘.๖๐ % ของครัวเรือนที่รับได้ทั้งหมด และในจำนวนครัวเรือนที่รับได้จากการเกษตรกรรม จะเป็นครัวเรือนที่รับได้เฉพาะจากการกสิกรรม ๔๑,๒๔๗ ครัวเรือน คิดเป็น ๔๑.๒๙ % ของครัวเรือนที่รับได้จากการเกษตรกรรม และเป็น ๒๔.๗๒ % ของครัวเรือนที่รับได้ทั้งหมด สรุปได้ว่าอาชีพกสิกรรมเป็นอาชีพสำคัญที่สุดของจังหวัด จึงทำให้สามารถรับจำนวนประชากรได้มากที่สุด

ข. อุตสาหกรรมและเหมืองแร่ ๑๕,๔๕๔ ครัวเรือน คิดเป็น ๑๑.๒๕ % ของครัวเรือนที่รับได้ทั้งหมด

ในรายละเอียดความสามารถในการรับจำนวนประชากรของแต่ละอำเภอ ในแต่ละสาขาการผลิตได้จากตารางที่ ๓๔ หน้า ๑๔๒ และแผนที่หน้า ๑๔๑

๔.๑.๒ เป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการรับจำนวนประชากรสูงสุด (Ultimate) เมื่อใช้พื้นที่ในการทำกสิกรรมที่มีอยู่ทั้งหมด และไม่มีการพัฒนาการผลิต โดยเพิ่มผลผลิตก่อนหน้าหรือการลดต้นทุนการผลิตใด ๆ ทั้งกล่าวแล้ว ทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถรับจำนวนครัวเรือนกสิกรรมสูงสุดได้ ๑๕๐,๒๑๙ ครัวเรือน และรับได้เพิ่มจากจำนวนครัวเรือนกสิกรรมในปี ๒๕๒๐ เป็นจำนวน ๑๑๑,๕๗๒ ครัวเรือน คิดเป็น ๑๔๑.๔๖ % ของจำนวนครัวเรือนกสิกรรมปี ๒๕๒๐ รายละเอียดตารางที่ ๓๒ ในอำเภอคอนสักและกิ่งอำเภอบ้านนาเคิม มีจำนวนครัวเรือนกสิกรรมในปี ๒๕๒๐ มากกว่าจำนวนครัวเรือนที่ความจุและผลผลิตในพื้นที่รับได้ในอัตราสูงสุด ซึ่งเป็นส่วนเกินที่ความสามารถของพื้นที่รับได้ และเมื่อนำครัวเรือนกสิกรรมที่รับได้สูงสุดเปรียบเทียบกับจำนวนครัวเรือนกสิกรรมที่ประมาณการไว้ในปี ๒๕๑๐ ใกล้เคียงอยู่ ๒ อำเภอที่มีปัญหาคือจำนวนครัวเรือนกสิกรรมมากกว่าครัวเรือนกสิกรรมที่พื้นที่รับได้ คือ อำเภอคอนสัก และ กิ่งอำเภอบ้านนาเคิม ส่วนอำเภออื่น ๆ ไม่มีปัญหาเนื่องจากห้วงศักยภาพในการผลิตและความจุของพื้นที่ที่สามารถรับจำนวนกสิกรรมได้จนกระทั่งถึงปี ๒๕๑๐

๕.๒ ความสามารถของประชากรที่ประกอบอาชีพเศรษฐกิจหลักในการเลี้ยงประชากรในอาชีพเศรษฐกิจรอง หรืออาชีพที่พึ่งพา สรุปได้ว่า

ครัวเรือนเศรษฐกิจหลัก ๔๘,๕๔๘ ครัวเรือน (ครัวเรือนทั้งหมด - ครัวเรือนค้าบริการ) สามารถเลี้ยงครัวเรือนที่พึ่งพาได้ ๑๐,๕๗๒ ครัวเรือน คิดเป็น ๑๑.๔๐ % ของครัวเรือนเศรษฐกิจหลัก

แต่จำนวนครัวเรือนในภาคเศรษฐกิจรอง ในปัจจุบันปี ๒๕๓๐ มีจำนวน ๔,๕๐๔ ครัวเรือน ดังนั้น จำนวนครัวเรือนเศรษฐกิจหลัก สามารถรับจำนวนครัวเรือนในภาคเศรษฐกิจรองได้อีก ๖,๐๖๔ ครัวเรือน ซึ่งจะเป็นครัวเรือนพ่อค้าบริการกระจายอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ในแต่ละอำเภอ ถ้าหากจำนวนร้านค้าบริการที่จดทะเบียนการค้าที่สรรพากรจังหวัด ถูกทองและครบถ้วน

ขอเสนอแนะ

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนา เพื่อยกมาตรฐานการครองชีพ และรายได้ของพื้นที่ยากจนในเขตชนบท จึงได้นำผลจากการศึกษาเรื่องความสามารถในการรับกำลังประชากรของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เฉพาะข้อ ๔.๕.๑ มาพิจารณา เพื่อจัดลำดับความเร่งด่วนในการพัฒนาพื้นที่ยากจนในเขตชนบท

ความหมายของคำว่า พัฒนา (Development) หมายถึง การขยายตัวของเศรษฐกิจ โดยการเพิ่มทุนหรือเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานและจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคนิค โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม การบริหาร การศึกษา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมแผนการใช้ที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมความเชื่อถือของประชาชนในท้องถิ่น ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ปัจจัย

* Kindleberger C.P., Economic Development, 2d ed. (New York : McGraw - Hill Book Co., 1965), p. 3.

ทางตรงที่สำคัญในการเพิ่มผลผลิตคือ ที่ดิน แรงงานและทุน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่สนับสนุนในการพัฒนาคือ สถานที่ตั้งและผู้ประกอบการ ฉะนั้นในการพัฒนาพื้นที่ในเขตชนบทที่จะได้กล่าวถึงนี้ จำเป็นต้องศึกษารูปแบบของปัญหาในแต่ละพื้นที่ เพราะปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้พื้นที่เหล่านั้นยากจนจะอยู่ในลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษารูปแบบปัญหาของปัจจัยต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำมาวางแผนแม่บทในการพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พื้นที่ยากจนในเขตชนบทของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ได้กล่าวถึงนี้ เป็นพื้นที่ระดับอำเภอที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มิได้เปรียบเทียบในระดับประเทศ จากการคำนวณและการแบ่งกลุ่มพื้นที่ยากจน สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

๑. พื้นที่ยากจนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ตั้งแต่ ๘,๖๙๐ บาท ถึง ๑๔,๖๔๐ บาทต่อปี ซึ่งได้เรียงลำดับจากพื้นที่ยากจนที่สุด คือ อำเภอเกาะพะงัน อำเภอคอนสีก อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซา อำเภอกาญจนดิษฐ์และอำเภอไชยา ในกลุ่มนี้สามารถแบ่งย่อยออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ (รายละเอียดจากแผนภูมิ หน้า ๒๐๔)

๑.๑ อำเภอที่มีรายได้ต่ำและพื้นที่สามารถรับจำนวนประชากรเพิ่มได้น้อย คือ อำเภอเกาะพะงัน อำเภอกาญจนดิษฐ์และอำเภอคอนสีก โดยเฉพาะในอำเภอคอนสีก จำนวนครัวเรือนในปัจจุบันมีมากกว่าความสามารถของพื้นที่ ที่สามารถรับจำนวนประชากรได้สูงสุด แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพความเป็นจริงแล้วถึกรใน ๑ อำเภอเหล่านี้จะมีอาชีพในการทำประมงทะเลควบคู่ไปกับการกสิกรรม เนื่องจากเป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ชายทะเล โดยเฉพาะอำเภอเกาะพะงันมีลักษณะเป็นเกาะอยู่กลางทะเล และการทำประมงไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่ดิน

๑.๒ อำเภอที่มีรายได้ต่ำแต่พื้นที่สามารถรับจำนวนประชากรเพิ่มได้สูงคือ อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซาและอำเภอไชยา ทั้ง ๓ อำเภอยังมีพื้นที่กสิกรรมที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมาก (ดูแผนภูมิหน้า ๒๐๒ ประกอบ) โดยเฉพาะใน

อำเภอพระแสงเป็นเขตที่รวมลุ่มตอนกลางของภาคใต้ และเป็นพื้นที่ที่กรมพัฒนาที่ดินได้
 สํารวจความเหมาะสมในการใช้ที่ดิน เพื่อใช้เป็นแปลงสาธิตเกษตรกรรมตามพระราช
 ประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมควรดำเนินการพัฒนาโดยเร่งด่วน เพื่อจะ
 ใต้เป็นเขตเกษตรกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งมีพื้นที่ถึง ๔๕๐,๐๐๐ ไร่ และในการวางแผนพัฒนา
 ควรผนวกพื้นที่อำเภอเคียนซาเข้าด้วยกันเนื่องจากมีพื้นที่ต่อเนื่องและมีลักษณะใกล้เคียงกัน
 คือเป็นพื้นที่ยากจนและสามารถรับจำนวนกสิกรได้สูงเช่นกัน

ในการพัฒนาพื้นที่ยากจนในอำเภอต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วนั้นหากมีงบประมาณ
 จำนวนจำกัด สมควรพัฒนาพื้นที่ในข้อ ๑.๒ ก่อน คือ อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซาและ
 อำเภอไชยา ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นพื้นที่รองรับจำนวนประชากรที่ล้นจากอำเภออื่น ๆ ใน
 อนาคต เพราะพื้นที่ทั้ง ๓ อำเภอเมื่อรวมกันแล้ว สามารถรับประชากรเพิ่มได้อีกถึง
 ๔๑,๓๔๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๘ ของจำนวนครัวเรือนที่สามารถรับจำนวน
 ครัวเรือนกสิกรเพิ่มได้ทั้งหมด

๒. อำเภอที่ควรพัฒนาในลำดับต่อไปคือกิ่งอำเภอบ้านนาเคิม เพราะถึงแม้ว่า
 รายได้หัวเฉลี่ยครัวเรือนจะสูงกว่ากลุ่มที่ ๑ คือมีรายได้หัวเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๖,๘๓๐
 บาทต่อปี แต่มีรายได้น้อยกว่าค่าหัวเฉลี่ยใช้จ่ายของครัวเรือนในการอุปโภคบริโภคที่ไ้ให้นำ
 มาใช้ในการวิจัย และจำนวนครัวเรือนที่รับได้สูงสุดมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนครัวเรือนใน
 ปี ๒๕๒๐ ดังนั้นกสิกรในอำเภอนี้จึงมีจำนวนมากกว่าความสามารถรับจำนวนกสิกรของพื้นที่
 รัฐบาลจำเป็นต้องพัฒนาโดยการเพิ่มผลผลิตก๋อหน่วยพื้นที่หรือลดต้นทุนการผลิตก๋อหน่วยพื้นที่
 เพื่อให้กสิกรมีรายได้อุทธิก๋อหน่วยเพิ่มมากขึ้น หรือส่งเสริมอาชีพรองในครัวเรือนกสิกร
 ประชากรเหล่านั้นจึงจะมีความเป็นอยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้

สำหรับอำเภออื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น มีรายได้
 ขนาดปานกลางถึงค่อนข้างสูง กสิกรสามารถช่วยเหลือและพึ่งตนเองได้ แต่เพื่อเน้นการ
 ส่งเสริมประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง รัฐบาลจึงควรเน้นการ
 ให้บริการ เช่น การสร้างถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำ และความมั่นคงปลอดภัยในทรัพย์สิน เพื่อ
 สนับสนุนการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม

